

DRINKWATERBESPARING BIJ HUISHOUDENS REALISEREN

Dag van Gedrag - donderdag 3 november 2022

drs. Amelie Ribbers, drs. Marenne Vlieg

EVEN VOORSTELLEN...

Marenne Vlieg
Dijksterhuis & van Baaren

Amelie Ribbers
Vitens

AGENDA

- Aanleiding pilot
- Scope bepalen: op welke manieren kunnen we waterbesparing bij mensen thuis realiseren?
- Gedragsanalyse
- Interventie

AANLEIDING

Ambitie Vitens

Vitens

de uitdaging

van 24/7

drinkwater

veiligstellen

voor de toekomst

innoveren en

vernieuwen

duurzaam

gebruik thuis

duurzaam

gebruik op

het werk

samen op

weg naar

2030

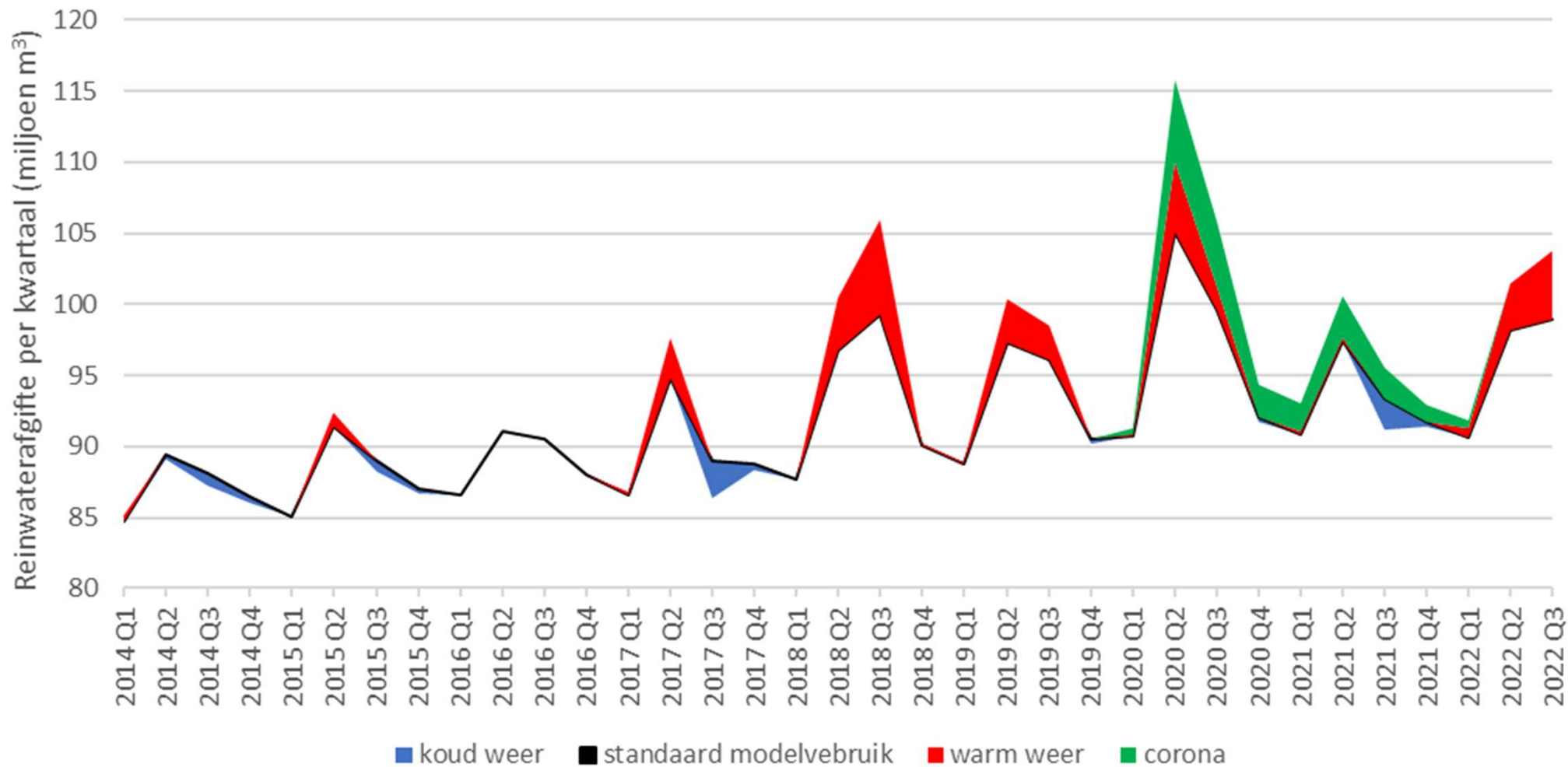
op een duurzame manier

omgaan met

drinkwater thuis

Vitens

VITENS

24/7 drinkwater voor een derde van Nederland

2.642 hectare duurzaam
beheerd natuurgebied

5,8 miljoen klanten

1.394
medewerkers

366,3 miljoen m³
kraanwater
geleverd

€1 voor 1000 liter

50.000 km leiding

93
productiebedrijven

Vitens

A hand holding a camera lens against a blurred background of a lake and mountains. The lens is held in the foreground, and the background is a soft-focus landscape with a blue sky and green hills. The text is overlaid on the left side of the image.

DOELGEDRAG KIEZEN

**Van ambitieus doel naar concrete
verandering**

“

Wat kunnen mensen thuis
doen om water te besparen?

WELK GEDRAG WILLEN WE GRAAG ZIEN?

Gewoonte aanpassen

Eenmalige handeling

GEWOONTE AANPASSEN

Doelgedrag: Minder (warm) water gebruiken

- Korter douchen (maximaal 5 minuten)
- Een dag minder douchen in de week
- Kleding wassen op 30 graden of minder
- Was draaien met volle trommel i.p.v. halfvol
- Warme trui aandoen thuis i.p.v. verwarming hoger draaien
- Kleine knop op het toilet gebruiken
- Eco-stand van wasmachine/vaatwasser gebruiken
- Tuin besproeien met regenwater i.p.v. leidingwater

EENMALIGE HANDELING

Doelgedrag: eenmalige maatregelen

- Een timer in de douche ophangen
- Een waterbesparende douchekop monteren
- Een tijdklok op de boiler instellen
- Een waterbesparende spoelknop op toilet aanbrengen

HOE BEPAAL JE OP WELK **GEDRAG** JE EEN PILOT WILT RICHTEN?

- Impact
- Veranderbaarheid
- Concreet
- Meetbaar

HOE 'SCOORT' ELKE GEDRAGING?

Doelgedrag	Impact	Veranderbaarheid	Doelgroep groot?
Gebruik de eco-knop op de wasmachine	Gemiddeld	Makkelijk	Groot
Korter douchen	Groot	Moeilijk	Groot
1 dag minder douchen	Groot	Moeilijk	Groot
Kraan dicht bij tandenpoetsen	Klein	Makkelijk	Middel
Kleine knop gebruiken op toilet na plassen i.p.v. grote knop	Groot	Makkelijk	Groot
.....

Niet duurzame mindset
'water is onbeperkt'

D&B

Duurzame mindset
'water is schaars'

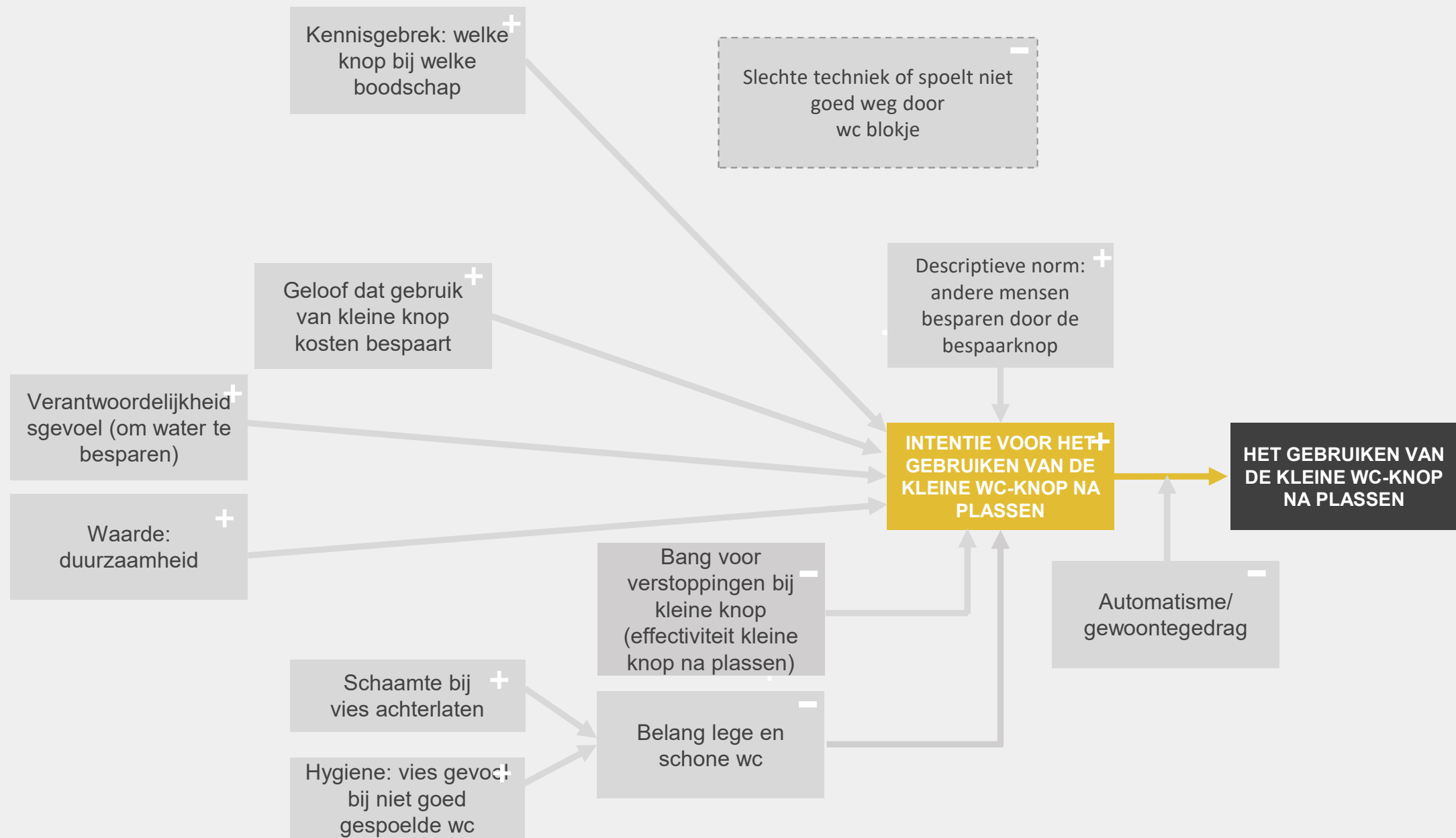
ANALYSE

Onderzoek naar (psychologische) factoren

ONDERZOEK

- Interviews + korte literatuurscan
- Vragenlijstonderzoek
 - N = 2383 respondenten
 - Via klantenpanel Vitens + social media

WELKE FACTOREN SPELEN EEN ROL?

- Hygiëne
- Automatische/gewoontegedrag
- Descriptieve norm
 - andere mensen besparen door de spaarknop te gebruiken
- Verantwoordelijkheidsgevoel
 - Om thuis water te besparen
- Kennis
 - Weten welke knop waar voor is

“

“It’s only one straw” – said
8 billion people...

INTERVENTIE

Uitzetten gedragsexperiment

D&B

Waterbesparen met de kleine knop

Waterbedrijf Vitens > Thuis waterbesparen

Doe mee aan ons onderzoek en ontvang een gratis waterbespaarpakket! Op=op

Veel mensen geven aan dat ze thuis meer drinkwater willen besparen. Wist je dat dat heel makkelijk kan op de wc? Elke keer als je na het plassen de kleine knop gebruikt, bespaar je minimaal 3 liter drinkwater. Dat kan oplopen tot 20 liter per dag!

De kleine knop gebruiken is niet alleen duurzamer, het scheelt ook weer een beetje op je eindafrekening. En je laat de wc na het plassen net zo schoon en hygienisch achter als bij het gebruik van de grote knop. Kleine moeite, groot effect!

Over het onderzoek

Vitens wil graag haar klanten te helpen met water besparen en heeft daarom een gratis wc-bespaarpakket ontwikkeld. We sturen het graag gratis naar je toe (op=op). In ruil daarvoor vragen wij je om twee keer je meterstand aan ons door te geven. Zo krijgen wij meer inzicht in waterbesparing bij onze klanten.

Als dank voor je deelname verloten we bol.com cadeaubonnen t.w.v. 25 euro.

[JA, ik wil graag water besparen op het toilet \(en\) het wc-bespaarpakket gratis ontvangen! >](#)

Schaarste

Descriptieve norm

Duurzaamheid + kosten
Hygiëne

Wederkerigheid

waterbesparen met de kleine knop

De wc is een grootverbruiker van water in huis. Je wc neemt de 2e plek in van je totale waterverbruik!

Wist je dat
De grote knop 6 liter
drinkwater verbruikt
en de kleine knop
maar de helft:
3 liter drinkwater?

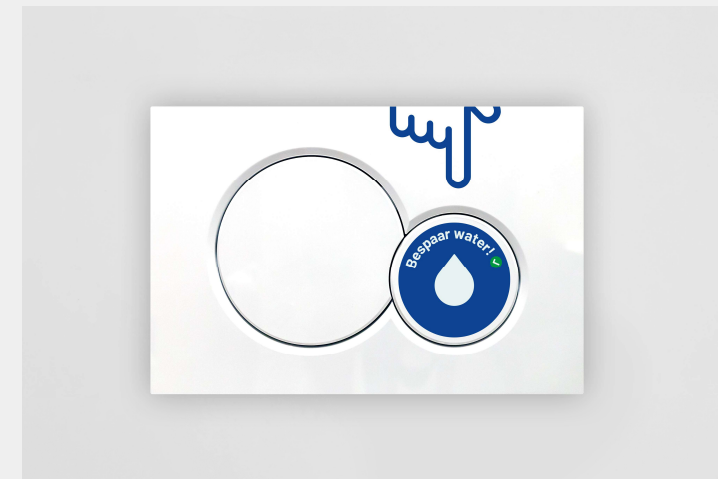
Makkelijk water besparen op het toilet is heel simpel! Gebruik bij de kleine boodschap de kleine knop en bij de grote boodschap de grote knop.

20 liter

Zo bespaar je tot wel 20 liter per dag. Kleine moeite, groot resultaat!

--- Kennis

Automatisme / gewoontegedrag

GEWOONTES VERANDEREN

RANDOMIZED CONTROLLED TRIAL

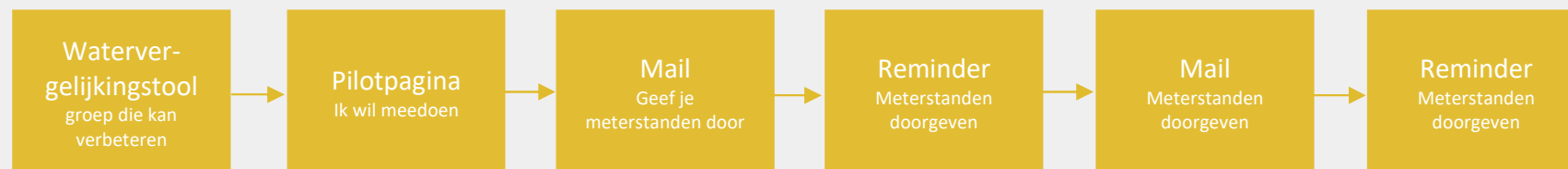
ONDERZOEKSDESIGN

KLANTREIS INTERVENTIEGROEP

KLANTREIS CONTROLEGROEP

TO BE CONTINUED...

- Over 2 weken ronden we het experiment af
- Momenteel hebben 895 mensen hun 1^e watermeterstand doorgegeven
- Contact over resultaten (en publicatie) mogelijk
 - E-mailadressen na afloop van presentatie

TAKE-AWAYS

- Onderzoek eerst weerstanden en motivatie bij mensen om bepaald gedrag te vertonen, voor je bepaald waar je experiment zich op gaat richten
 - Gedragsanalyse is belangrijke stap
 - Let op selectiebias
- Meetbaar maken van een interventie of campagne is cruciaal om effect aan te kunnen tonen
 - Verder gaan dan 'bereik' of 'bewustzijn'
- Ambitieuze, grote doelstellingen bereik je door kleine stappen te zetten

VRAGEN?

D&B

WWW.DBGEDRAG.NL

amelie.ribbers@vitens.nl
marenne@gedragsverandering.nl

|
D&B